

OBSAH:

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE MATEŘSKÉ ŠKOLY NÁM. SVORNOSTI 8	3
II. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1. Historie	4
2.2. Okolí školy	4
2.3. Počet tříd	4
III. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1. Věcné (materiální) podmínky	5
3.2. Životospráva	6
3.3. Psychosociální podmínky	7
3.4. Organizace	9
3.5. Personální podmínky	11
3.6. Řízení MŠ nám. Svornosti 8	12
3.7. Spoluúčast rodičů	14
IV. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	
4.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
4.1.1. Logopedická třída	16
4.1.2. Školní poradna	16
4.1.3. Další možnosti v zajištění podpůrných opatření	17
4.2. Děti mimořádně nadané	18
4.3. Děti od dvou do tří let	18
V. ANOTACE PROGRAMU MŠ NÁM. SVORNOSTI 8: „POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL“	
5.1. Charakteristika „ Osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání.“	20
5.2. Hlavní myšlenky	20
5.3. Cíl školy (dlouhodobý)	21
VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠKOLNÍHO PROGRAMU	
6.1. Úvod	21

**„ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání“**

„POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL“

Zpracovala.

**Mgr. Danuše Komárková, ředitelka Mateřské školy, Brno, nám. Svornosti 8,
příspěvková organizace s kolektivem pracovníc**

V Brně dne: 1. 9. 2017

Č.j.

Platnost od 1. 9. 2017 – 30. 8. 2020

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE, BRNO, NÁM. SVORNOSTI 8

Název: **Mateřská škola, Brno, nám. Svornosti 8, příspěvková organizace**

Adresa: Mateřská škola nám. Svornosti 8
Brno - Žabovřesky
61600 BRNO
Tel. 541213306

Zřizovatel: Statutární město Brno -
Městská část Žabovřesky
Horova 28 a, 616 00 Brno

Předškolní zařízení sdružuje:
Mateřskou školu se speciální logopedickou třídou
Školní jídelnu, se sídlem nám. Svornosti 8

Právní forma: **Příspěvková organizace s platností od 1. 1. 2000**
Udělení právní subjektivity Zastupitelstvem MČ Brno – Žabovřesky
dne 21. 10. 1999.

Ředitel školy: Mgr. Danuše Komárková

Zpracovatel programu:
Mgr. Danuše Komárková
kolektiv pracovníků Mateřské školy, Brno, nám. Svornosti 8, příspěvková organizace.

Název programu:
„POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL“

M. Montessori

II. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Historie

Otevření Mateřské školy, Brno, nám. Svornosti 8 se uskutečnilo 11. 1. 1971. V průběhu mnoha let prošla škola více formami vzdělávacího působení. V současnosti se dnešní kvalita cílů, metod práce a prostředků zásadně liší od těch minulých.

Zásadní průlom v přístupu k dítěti nastal po roce 1989, který se projevil i ve změnách struktury tříd, v souvislosti s celospolečenskými změnami. Do popředí pedagogického zájmu vstupují tzv. věkově smíšené třídy od tří do šesti let. Od roku 1994, jsme koncepci naší mateřské školy (dále MŠ) upravily tak, že děti rok před nástupem do základní školy a děti s odklady školní docházky (od 5 do 6 -7 let) jsou samostatně. Tzn., že heterogenost je zachována u dětí ve věku 3 - 5 let.

Mateřská škola prošla i proměnou, co se týče počtu tříd. Od listopadu 2010 se rozšířila o další dvě třídy, které vznikly na Základní škole nám. Svornosti 7, příspěvkové organizace. Tím celková kapacita se změnila na 177 dětí. Na základě rozhodnutí zřizovatele, od 1. 9. 2017, tyto dvě třídy byly zrušeny a opět se z ní stala pětitřídní „mateřinka“ s kapacitou pro 127 dětí.

Součástí mateřské školy je rovněž od roku 1997 logopedická třída, která zajišťuje podpůrná opatření o děti s narušenou komunikační schopností. Od roku 2016 vznikla školní poradna, jejímž cílem je rovněž pomoc dětem a rodičům s výchovnými problémy, adaptačními problémy, zajišťování depistáží a podpůrných opatření u dětí.

2.2. Okolí školy

Pětitřídní mateřská škola se nachází v zástavbě sídlištního „panelákového“ charakteru v lokalitě Brno – Žabovřesky. Budova je jednopatrová, kde ve spodní části jsou dvě třídy a školní jídelna, v I. poschodí jsou další tři třídy. V blízkosti mateřské školy se rozkládá Wilsonův les, Kraví hora a nedaleko protéká řeka Svatka. V bezprostřední blízkosti mateřské školy se nachází prostorná, celoročně užívaná školní zahrada se čtyřmi velkými pískovišti. V areálu zahrady jsou dětem k dispozici houpačky, skluzavky tzv. „orlí hnízdo“, houpací koníci, pružinová houpadla, víceúčelová průlezková a lezecká stěna. K letnímu sportovnímu vyžití je dětem k dispozici menší bazén a mnoho sportovního náčiní podporujícího pohybové aktivity.

2.3. Počet tříd (program činností v průběhu dne - viz. příloha)

V Mateřské škole, nám. Svornosti 8 je umístěno celkem pět tříd, jejichž součástí jsou herny. Čtyři třídy jsou běžného typu, jedna třída je speciální pro děti s potřebou logopedických podpůrných opatření.

- Třída „A“ - „Papoušci“ - speciální logopedická třída, děti ve věku zpravidla od 3,5 let do 6 - 7 let**
- „B“ - „Motýlci“ - věkově homogenní zpravidla od 5 do 6 (7) let
 - „C“ - „Medvědi“ - věkově heterogenní třída od 3 do 5 let
 - „D“ - „Veverky“ - věkově heterogenní třída od 3 do 5 let
 - „E“ - „Tygři“ - věkově homogenní zpravidla od 5 do 6 (7) let

III. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné (materiální) podmínky

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory se samostatnými třídami a hernami, které jsou moderně a esteticky vybaveny tak, aby umožnily skupinové a individuální činnosti dětí a podporovaly jejich estetické vnímání. V jednotlivých třídách jsou vytvořeny hrací kouty pro umožnění tvořivé a tvůrčí činnosti a hry. Jsou vybaveny hračkami, učebními pomůckami, které podporují dětskou fantazii a seberealizaci, ale rovněž jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, tj. nábytkem odpovídajícím věku dětí, který je zdravotně nezávadný a barevně specifický pro danou třídu. Sociální zázemí, je zcela nové po rekonstrukci v roce 2010.

Třídy jsou pracovníčně označeny A, B, C, D, E, ale rovněž jako třída „Papoušků – A“, „Motýlků - B“, „ Medvídků – C“, „Veveřek – D“, „Tygrů – E“. Stropy jsou snižovány barevnými sítěmi vytvářející kreativní, útulnější prostředí pro děti s využitím dětských prací k výzdobě tříd.

- Součástí mateřské školy je školní jídelna, která v roce 2010 byla rovněž rekonstruována a vybavena moderní technologií zakoupením konvektomatu. Zároveň ve stejném období byly nově pořízeny kuchyňské linky ve čtyřech výdejních mateřské školy a v roce 2017 byla vytvořena další výdejna u třídy „Veveřek“, která značně zlepšila podmínky k výdeji stravy.

- Vybavení hračkami, pomůckami, materiály je velmi dobré a je průběžně doplňováno a obnovováno i ve spolupráci s rodiči. Děti a učitelky esteticky dotvářejí prostředí vlastními výrobky v souladu s koncepcí školy, a tak zpříjemňují prostředí. Vedou děti k estetickému vnímání a ke spolupodílení se na svém prostředí.

- Umístění hravého materiálu a hraček je dostupné dětem v otevřených skříních a v prostoru třídy a herny. Nabízí tím možnost spontánní aktivity dětí. Jsou stanovena pravidla pro jejich používání.

- Rovněž tak je velmi zaměřena pozornost na dostatečné vybavení pro činnosti umožňující tělovýchovné aktivity (kladina, švédské bedny, míče, skákací míče, trampolíny, lana, tyče, pomůcky pro procvičování plosky nohy, ribstoly, lavičky atd.).

- Estetiku tříd a přilehlých prostor (haly) esteticky dotváří děti svými výtvary. Pamatujeme na to, že prožitek je pilotním záměrem pedagoga, nikoliv „krásné práce dětí“. Rovněž tak rodiče mají možnost shlédnout výtvary svých dětí (modelování, konstruktivní stavby) v šatně dětí.

- Školní zahrada je velmi vybavena zajímavými hrovými prvky (průlezky, skluzavky, houpačky, pružinové houpačky, tzv. „orlí hnízdo“ a pískovišti v dostatečném množství. Součástí školní zahrady je rovněž brouzdaliště, jehož provoz podléhá provoznímu řádu. Brouzdaliště umožňuje dětem rozmanitou pohybovou aktivitu s vodou a ve vodě. Všechny prvky splňují bezpečnostní požadavky.

- Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy (v souladu s platnou legislativou (např. čistota, teplota, vlhkost vzduchu, osvětlení, hlučnosti, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.). Teplota je monitorována, zajišťujeme pravidelné větrání a osvětlení tak, aby splňovaly zdravotně hygienické podmínky a příjemné klima.

Záměry:

Z venkovních ploch je však nutné řešit komunikace od hlavní brány před budovou MŠ, který následkem kořenového systému narušuje povrch asfaltového chodníku a plochu kolem průlezky u tř.“A“. v součinnosti se zřizovatelem. Rovněž je potřeba řešit sítě na pískoviště a dopadovou plochu u dřevěné průlezky. Rádi bychom, ve spolupráci se zřizovatelem, zajistili rekonstrukci brouzdaliště, které je velmi oblíbené a značně využívané především v horkých letních dnech. Je nutné zajisti přestěhování průlezkové věže se skluzavkou z pozemku Základní školy nám. Svornosti 8 v důsledku zrušení tříd na tomto detašovaném pracovišti. Naším záměrem je rovněž vybudovat záhonky pro děti k pěstování zeleniny, bylinek a zakoupením si kompostéru si zajistit dostatek zeminy nejen na záhonky, ale i na přesazování květin do tříd.

Po materiální stránce rádi bychom lépe vybavili dětské knihovny ve třídách dětskou literaturu k podpoře čtenářské pregramotnosti a rovněž pomůckami k lepší realizaci matematické pregramotnosti. Pro podporu tvořivosti a kreativity zakoupíme keramickou pec k rozšíření výtvarných technik a k seznámení dětí práce s hlinou.

3.2. Živospráva

- Pestrost a vyváženost stravy je optimální, její příprava je v souladu s dodržováním správné technologie výroby s dodržováním a průběžným vyhodnocováním tzv. kritických bodů. V průběhu celého dne mají děti možnost výběru tekutin – bylinných čajů, včetně čisté, pitné vody. Sestavování jídelníčku odpovídá tzv. „spotřebnímu koši“ u předškolních dětí. Děti mají možnost v průběhu dne konzumaci ovoce nebo zeleniny, případně obojí.

- Děti jsou vedeny ke zdravým stravovacím návykům a zároveň ke kulturnímu stolování. Ty děti, které používají v rodině příbor i v mladší věkové skupině jsou vedeny ke správnému použití vidličky a nože, rovněž tak použití ubrousku a k čistotě. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla. Mateřská škola, v rámci svých možností, zohlední i zvláštní stravovací potřeby (dietní, národnostní apod.). Stravovací zvyky u dětí jsou konzultovány vždy na začátku školního roku, případně dle potřeby.

- Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci (např. neplánované události v životě mateřské školy). Časový tříhodinový interval mezi jednotlivými jídlami je určen v rozpisu průběhu denních činností, který je umístěn na viditelném místě v prostoru šatny dětí a je dodržován.

- Děti jsou každodenně a dostatečně venku dlouho podle kvality počasí, mají dostatek pohybu. Je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Donucovat děti na lůžku ke spaní je nepřijatelné.

- Děti jsou každodenně a dostatečně venku podle kvality vzduchu a počasí (pobyt venku zpravidla denně dvě hodiny čistého času, kromě extrémních podmínek). Je zajištěn dostatek pohybu nabídkou pohybových her, činností s využitím tělovýchovného náčiní, které si každá třída zajišťuje podle potřeby. Pobyt venku je zpravidla dvě hodiny čistého času, kromě extrémních podmínek (intenzivní déšť, -10 stupňů, inverze, prudký vítr apod.) V letních měsících je přizpůsoben průběh činností letnímu období tak, aby děti byly v maximálním čase a za příznivého počasí co nejvíce venku jak dopoledne, tak odpoledne. K tomu jsou plánovány i delší výlety do přírody.

- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku jednotlivých dětí (je respektována individuální potřeba spánku). Těmto dětem jsou nabízeny činnosti klidného charakteru. V žádném případě nejsou nuceny ke spánku. Po obědě je však nutné, z psychohygienických důvodů (přibližně 30-40 minut), odpočívat. Po tuto dobu pedagog nabídne reprodukce, vyprávění či četbu pohádky, relaxační hudbu apod.

- Případné připomínky rodičovské veřejnosti jsou systematicky vyhodnocovány a případně akceptovány, pokud jsou v zájmu dětí. K úrovni stravování se mají možnost rodiče vyjádřit mimo jiné v anonymní anketě ke konci školního roku.

- Rovněž tak je rodičům umožněn vstup do budovy i v čase neobvyklém. V řádu školy je stanoveno předat dítě pedagogovi do MŠ do 8,30 hod., z důvodu uspokojení dětí pro vlastní realizaci ve hře, a pro kvalitní práci pedagogů k jejich realizaci plánovaných činností ze společně vytvořeného školního vzdělávacího programu. Mateřská škola je uzavřena v době od 8,30 hod do 12,30 hod. Dále od 13,00 hod. do 15,00 hod. z důvodu bezpečnosti dětí, ochrany majetku a k zajištění provedení tzv. „mokrého úklidu“. Rodiče však mají možnost přivádět dítě i v mimořádných časech, např. při návštěvě lékaře apod. Děti si mohou jít hrát i za svými kamarády v jiné třídě, případně za svými sourozenci, pokud nejsou ve stejné třídě a jsou ve stejném podlaží.

Záměry:

V oblasti stravování je zapotřebí nadále **věnovat pozornost pitnému režimu**, tzn. průběžně nabízet dětem tekutiny, ve větší míře dávat přednost pitné vodě, která je dětem nabízena v průběhu dne. Zároveň je zapotřebí v některých třídách větší osvěty a důslednosti týkající se způsobu a kvality stravování u dětí za spolupráce s rodiči. Inspiraci při skladbě jídelníčků čerpá vedoucí školní jídelny z publikací např. „Zdravá výživa v mateřské škole“. Uskutečnit pro rodiče ochutnávku např. pomazánek. Zajistit přednášku na téma: „Zdravá výživa u dětí předškolního věku“.

3.3. Psychosociální podmínky

- Kladné mezilidské vztahy v prostředí mateřské školy jsou prioritním záměrem vzájemné komunikace a spolupráce ve smyslu „Jsem šťastna, že mohu pracovat s lidmi, které mám ráda“. Pedagogové jsou vstřícní a empatičtí k dětem k rodičovské veřejnosti. Odrazem vzájemných vztahů a hodnocením komunikace je každoroční rodičovská anketa.

- Všichni zaměstnanci svojí laskavostí, otevřeným přístupem a odpovědností obohacují děti o pozitivní příklady komunikace a spolupráce.

- Pedagogové respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové, individuální), reagují

na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Snaží se o zajištění pohodové, klidné atmosféry bez spěchu a chvatu. Pedagogický styl je laskavý, empatický, vstřícný k potřebám dětí.

- Nově příchozím dětem je umožněna postupná adaptace a rodičům přístup do třídy s možností bližšího seznámení se s prostředím dětí, pedagogickými pracovníky a vzájemné požadavky s cílem co nejúspěšnějšího začlenění a socializace. Adaptace je navržena tak, aby vzhledem k věku dítěte byla co nejméně traumatizující. Tzn., že první dva dny rodič může být s dítětem ve třídě společně. Mají tak možnost bližšího seznámení se s prostředím třídy po věcné stránce a personální, navázat postupně kontakt s dětmi. Další dny, pokud je to možné, je navržen pobyt tak, aby dítě šlo domů po obědě, tzv. po „O“. Po určité době rodič převede dítě na celodenní pobyt. První tři měsíce jsou pro děti zkušební. V případě značných maladaptčních problémů a po vzájemné domluvě s využitím porady pediatra se rozhoduje, zda je v zájmu dítěte pokračovat v docházce či nikoliv.

- Všechny děti mají rovnocenné postavení, což je předpokladem fungování příjemné a zdravé atmosféry. Vyvozenými pravidly soužití za přispění dětí se předchází potlačování projevů nadřazenosti v kolektivu dětí a zabránění patologických excesů v chování, případně začínající šikany ze strany dětí.

- Při vstupu do mateřské školy se pedagog pozdraví s dítětem podáním ruky a rovněž se loučí stejným způsobem. Je tak posilováno správné chování ve společnosti a správné sebehodnocení ve společnosti.

- Volnost a svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Pravidla jsou vyvozována hned na začátku školního roku a uplatňována vždy, kdy je to potřeba.

- Pedagogický styl, jakým jsou děti vedeny je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitelky s dětmi. Konkretizace pokynů usnadňuje dětem rychlejší adaptaci a lepší začlenění do kolektivu. Pedagog je „velký kamarád“, který u dětí upřednostňuje nedirektivní přístup s důrazem na dodržování pravidla slušné komunikace. Nabízí dětem takové aktivity, které splňují základní pedagogickou zásadu přiměřenosti vzhledem k věku a schopnostem jedince, aktivity, které posilují jejich pozitivní sebezpečí a sebevědomí. Nezapomínají na vyjádření pochvaly a povzbuzení .

- Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. V řádu školy jsou stanoveny práva a povinnosti všech zúčastněných stran (rodiče, pedagogové, provozní pracovníci, děti), které jsou významným momentem ve vyjasnění si vzájemných kompetencí a vztahů.

- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, z dobré znalosti úrovně jednotlivých dětí, z plánovaných činností v třídním programu na základě autoevaluace, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Na začátku školního roku se nezapomíná na analýzu výchozího stavu a charakteristiky skupiny dětí.

- Pedagogové se zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí, systematicky zaznamenávají vývoj, procesy učení a vzdělávací pokrok každého dítěte v tzv. „individualizaci“, kterou pravidelně vyhodnocují a stanovují si cíle a úkoly k dosažení

žádoucí změny a postupu ve vývoji u dítěte. Vzájemně se navštěvují, aby sjednotily požadavky na děti, vytváří si vzájemně zpětnou vazbu při průběhu pedagogického procesu. Vedou děti k osobnímu sebehodnocení, k porozumění nevhodného a správného chování vůči sobě a druhým.

- Veškeré aktivity jsou promyšleny a organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Nabídka denních činností je ze všech oblastí hudebních, výtvarných, pracovních, tělovýchovných, jazykových, rozumových a vzájemně se prolíná. Nabídka je nabízena dětem a ty si samy rozhodují, zda se jí zúčastní či nikoliv. Střídají se formy spontánní, řízené tak, aby nedocházelo k přetěžování dětí.

- Pedagog svou nabídku, použití metod a forem práce vyhodnocuje a modeluje situace a příležitosti, **kteře podporují prožitek, aktivitu a tvořivost u dětí v souladu se školním vzdělávacím programem a v souladu s filosofií osobnostně orientované pedagogiky.** Vzájemně si stanovují vzdělávací záměry. Používají strategii, která pomáhá vytvářet pozitivní vztahy a vzájemnou spolupráci.

- Psychosociální podmínky jsou tak plně vyhovující ve všech rozpracovaných bodech.

Záměry:

Nadále vytvářet pozitivní klima ve třídě, potažmo ve škole osobním příkladem. Dodržovat a respektovat zásady dobrých „kamarádkých vztahů“ mezi dětmi a pedagogy navzájem. Vést děti nadále k dodržování pravidel vzájemného soužití. Denně uplatňovat pravidla ve smyslu např.

1. Právo vlastního výběru místa u stolu.
2. Chovejme se tak, jak se chová kočka ke svým koťatům.
3. Uklízíme s princeznou „Bez práce nejsou koláče“
4. Víím, kde může být ukryto nebezpečí.
5. Neničíme kamarádovi hru.

Pomocí vzájemných hospitací pracovat na stejném působení a kladení požadavků na děti ve třídě, aby docházelo k harmonii. Využít videonahrávek vlastní práce s dětmi k získání zpětné vazby.

3.4. Organizace

- Při přijímání dětí do mateřské školy jsou zohledněny přání rodičů při zařazení dětí do tříd, např. sourozenci, kamarádi apod. Jsou vytvořeny třídy věkově homogenní, zpravidla pro děti od 5 – 6 (7) let a heterogenní od 3 – 5 let. V případě potřeby zařazení dítěte s podpurným opatřením je dítěti zajištěna inkluze a v rámci možností speciální podpora s případnou potřebou asistenta pedagoga.

- pokud má dítě tzv. individuální vzdělávání, podmínky a realizace včetně zjištění úrovně kompetencí je postup popsán ve školním řádu blíže.

- Organizace přímé práce je stanovena tak, aby se učitelky ve všech třídách překrývaly nejméně 2,5 hodinami především v době, kdy je nejvíce dětí, a to v době od 8,45 hod. – 12,45 hod. denně. Tím je zajištěna nejenom bezpečnost, ale i individuální a skupinová práce s dětmi a klidnější atmosféra ve třídě, pokud jsme všechny na pracovišti.

- Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti, na jejich aktuální potřeby. Zajišťuje řád a pravidelnost činností, stravování, odpočinku.

- Do denního programu jsou několikrát v týdnu zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. K tomuto účelu učitelky využívají sadu zdravotních cviků, které jsou speciálně zaměřeny na jednotlivé svalové skupiny a jsou vytvářeny tělovýchovné chvilky tak, aby cvičení bylo správně prováděno s dostatečným opakováním a rytmem. Dbáme na správné hygienické podmínky (správné větrání...). Jednou v týdnu probíhá frontální, řízená činnost v oblasti tělovýchovných cvičení. Tělovýchovné činnosti, především realizace pohybových her a atletických disciplín jsou realizovány především při pobytu venku a v odpoledních pobytech na zahradě.

- Učitelky se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, taktně pomáhají případně hru rozvíjet, doplnit dalším materiálem radou, pomocí při řešení sporu o hračku.

- Je zabezpečeno, aby bylo vytvářeno zázemí klidu, bezpečí i soukromí vytvářením tzv. "intimních prostor" pomocí domečku, stanu apod. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidných koutků a neúčastnit se společných činností, stejně tak je zajištěno soukromí při osobní hygieně.

- Plánujeme aktivity tak, aby poměr spontánních a řízených činností je v denním programu byl vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Prostřednictvím hospitací je kontrolováno, zda řízené aktivity nepřevažují.

- Děti mají dostatek času i prostor pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Snažíme se, aby i svačina nenarušovala hru, to znamená, že jsou vyzývány především ty děti, které si již soustředěně nehrají a postupně je nutno zvat děti ke svačině, nikoliv hromadně. Pokud je to možné, konstruktivní stavby větších rozměrů jsou ponechány do druhého dne a je tak umožněno pokračování a tvořivé myšlení.

- Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinovou i frontální činnost, děti mají možnost se účastnit společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Kvalitní organizací, promyšleným plánováním a přípravou jsou tyto podmínky zajišťovány, s využitím střídání forem a zvážení vhodnosti.

- Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí s ohledem na specifické potřeby dětí, s ohledem na zajištění podpůrných opatření. Využívá se nápadů dětí při rozhovorech v komunitním kruhu, případně nápadů přímo v činnosti. Klademe důraz na vhodnou motivaci ke každé činnosti. Jsou vytvářeny třídní vzdělávací programy vycházející ze zpracovaného Školního

vzdělávacího programu a s přihlédnutím k charakteristice třídy.

- Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky, věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas. Učitelky si vytvářejí zásobníky pomůcek k daným tematickým částem, využívají pomůcky, které škola má v inventáři, spolupracují vzájemně při výrobě pomůcek mezi sebou a vzájemně se inspirují k obohacení svého zásobníku.

- Dodržováním legislativy je zabezpečena podmínka nepřekračování stanovených počtu dětí ve třídě (vyhláška č. 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Spojování tříd je maximálně omezováno, pokud je to možné a personálně zajištěno.

Záměry:

Je potřeba apelovat na rodiče, aby dodržovaly řád školy a přiváděly děti tak, jak je v něm stanoveno. Je zapotřebí udělat vše proto, aby nebyla narušována výuka pozdními příchody. Nadále rozvíjet osobní potenciál učitelek k vytváření podnětného prostředí a rozšiřování zásobníku pomůcek.

3.5. Personální podmínky

- V současné době o děti pečuje desetičlenný tým pedagogických, sedmičlenný tým nepedagogických pracovníků včetně školního asistenta. Všechny učitelky jsou kvalifikované. Předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost získanou studiem vysoké školy v oblasti předškolní nebo speciální školy, splňuje šest učitelek s dosažením titulu magistr. Další dvě učitelky jsou absolventky bakalářských studií v oblasti předškolní pedagogiky. Ostatní učitelky jsou absolventky střední pedagogické školy.

- Paní učitelky si průběžně rozšiřují a prohlubují kvalifikaci v „Dalším vzdělávání pedagogických pracovníků“. Ředitelka školy je absolventkou vysokoškolského studia předškolní pedagogiky na UP Olomouc a následně rozšiřujícího studia speciální pedagogiky zaměřené na logopedii FF MU Brno. Absolvovala rovněž kvalifikační studium pro řídicí pracovníky. Statutární zástupkyně, která zastupuje plně ředitelku školy v době nepřítomnosti je absolventkou magisterského oboru speciální pedagogiky PdF MU Brno, se zaměřením na logopedii, surdopedii a je také absolventkou kvalifikačního studia pro řídicí pracovníky.

Pedagogičtí pracovníci využívají ke svému vzdělávání příležitosti k zapojení se do seminářů v rámci tzv. MAP – Místního akčního plánu v rámci Brna a Rovného přístupu, jehož hlavním cílem je posilování kvality školy a dále se škola zapojila do aktivit v rámci tzv. Šablon pro MŠ a ZŠ, kde se chtějí zaměřit na aktivity posilující čtenářskou pregramotnost, matematickou pregramotnost, osobnostní rozvoj pedagogů a inkluzi. Ředitelství školy se zaměřuje na prohlubování znalostí a vědomostí v oblasti strategického řízení a plánování (SRP).

- Ředitelka školy ve své řídicí práci mimo jiné usiluje o podmínky, které vedou ke stabilizaci, erudovanosti a profesionalitě všech pracovníků. Zároveň vede kolektiv k uplatňování principů týmové práce, k vstřícnému a respektujícímu přístupu k dětem, rodičům a

k veřejnosti. Byla ustanovena pedagogická rada, která se aktivně podílí na realizaci vytyčené koncepce. Ředitelka školy využívá názorů všech ke zlepšování pedagogického procesu s cílem dosažení a naplňování cílů školního vzdělávacího programu a kompetencí dětí prostřednictvím systematického plánování a vyhodnocování procesů a výsledků práce, za pomoci diagnostických a evaluačních metod. Kolektiv zapojuje do evropských projektů za účelem získávání a rozšiřování znalostí o školských systémech v ostatních zemích.

- Rovněž tak personální obsazení školní jídelny splňuje na pozici hlavní kuchařky a kuchařky kvalifikační a odborné předpoklady. Ve školní jídelně pracují celkem čtyři pracovníci, včetně vedoucí školní jídelny.

- Provoz mateřské školy zajišťují další provozní pracovníci pod vedením školnice, které zabezpečují v souladu s hygienickými předpisy provoz zařízení.

- Personalistika a účetnictví jsou zajišťovány externí pracovníci.

- Speciální služby pro děti vyžadující podpůrná opatření, jsou zajišťovány speciálním pedagogem – logopedem jak ve speciální třídě, tak i školní poradnou. Spolupracujeme s odbornými pracovišti - Speciálním pedagogickým centrem při ZŠ a MŠ logopedické na ul. Veslařská 234 a Pedagogicko - psychologickou poradnou se sídlem na Hybešově ul.

- Školní poradna pomáhá řešit problémy výchovného charakteru, podpůrná opatření u dětí integrovaných, ale i tam, kde je potřeba speciální intervence. V poradně pracují výchovný poradce, speciální pedagog – logoped, speciální pedagog – psychoped. (viz. kap. Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami). Poskytování poradenských služeb je bezplatné.

Záměry:

Ředitelka školy usiluje o stabilizování kolektivu pracovníků a o jejich osobnostní rozvoj. Zároveň její snahou bude vytvářet podmínky pro maximální rozvoj a využití pedagogického potenciálu, tvůrčích schopností a kreativity mladého kolektivu. Zároveň je nápomocna být mentorkou pedagogům – absolventům škol.

Naším záměrem je rovněž, aby školní poradna se dostala více do povědomí rodičů a byla skutečnou oporou a pomocí při poskytování podpory jak dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou integrovány a podporou rodičům ve výchovných problémových situacích. Nadále využívat k výpomoci tzv. „školních asistentů“.

3.6. Řízení MŠ nám. Svornosti 8

Mateřská škola je příspěvková organizace, v jejímž čele je ředitelka školy Mgr. Danuše Komárková, kterou v době její nepřítomnosti zastupuje statutární zástupkyně.

- Povinnosti pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních v souladu s „Katalogem prací“, v ročním plánu školy s vymezením úkolů v oblasti dalších souvisejících prací u pedagogických pracovníků.

- Pedagogičtí pracovníci se pravidelně schází na pedagogických radách, kde si předávají zkušenosti ze seminářů, jsou metodicky vedeni ředitelkou školy, která vychází ze závěrů své hospitační a kontrolní činnosti a zajišťuje jak mentorské, tak metodické vedení, předává rady a zkušenosti, stanovuje řešení ve spolupráci s ostatními. Jsou řešeny rovněž organizační záležitosti apod.

- Je vytvořen funkční informační systém jak uvnitř MŠ, tak směrem k rodičovské veřejnosti. K tomuto účelu je využit oběžníkový sešit, porady jsou zapisovány a s nimi jsou prokazatelně pedagogické pracovníci seznamovány v tzv. sešitu porad, dále prostřednictvím nástěnky před ředitelkou.

- Vnější informační systém je zajištěn hlavně školním vzdělávacím programem, řádem školy, prostřednictvím nástěnek, v neposlední řadě webovými stránkami (www.ms-svor.cz). Tyto dokumenty a informace jsou pro rodiče ukládány na parapetu před třídou, formou předávání informací na prvním setkání s rodiči, prostřednictvím žabovřeského Zpravodaje a formou tzv. hovorových hodin s rodiči jednotlivých tříd.

- Pedagogický sbor pracuje jako tým, předává si zkušenosti neformálně s cílem zlepšit svou pedagogickou úroveň prostřednictvím dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a samostudiem odborné literatury. Spolupracuje s rodiči rovněž individuálně, využívá hodnocení z ankety rodičů v závěru roku, jako zpětné vazby pro svou třídu.

- Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci všech pracovníků, speciální program pro děti z logopedické třídy, vytváří krátkodobé plány (roční plán), kde jsou stanoveny cíle, úkoly, prostředky pro jejich plnění, termíny a osobní zodpovědnost.

- Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance v osobním jednání, na poradách respektuje názor druhých, ponechává jim dostatek pravomocí v řešení každodenních problémů. Pravomoci jsou vyjádřeny v pracovních náplních vedoucích pracovníků, v organizačním řádu, kde spolupracovníky zapojuje do řízení mateřské školy. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu, na poradách a při vzájemných konzultacích při hospitačním rozhovoru.

- Ředitelka školy pravidelně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců prostřednictvím hospitační činnosti. V souladu se stanovenými kritérii hodnocení v odměňování pracovníků, v souladu se zákoníkem práce a s kritérii uvedenými ve vnitřním pracovním řádu hodnotí práci. Motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci v každodenní praxi individuálními pohovory.

- Kontrolní (evaluační) činnost poskytuje zpětnou vazbu. Zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy. Jsou vyjádřeny ve školním vzdělávacím programu a jsou smysluplné a užitečné. V tzv. evaluačním plánu jsou hodnoceny různé oblasti ve výchovně vzdělávacím procesu s nastavenými časovými intervaly.

- Jsou využívány tyto evaluační nástroje:
realizace pedagogického hodnocení dětí ve všech rovinách a oblastech (individualizace), výsledky rodičovské ankety, výsledky hospitační činnosti ředitelky a zástupkyně školy, výsledky kontrolních orgánů. Z tohoto sběru informací jsou vyvozovány závěry pro další práci. Jsou východisky pro další tvorbu školního a třídního vzdělávacího programu,

hospitačního plánu a pracovního plánu školy.

- Plánování pedagogické práce je systematické s vazbou na ověřování funkčnosti školního vzdělávacího programu a následně vyhodnocování třídních programů. Jsou využívány poznatky z hospitační činnosti a vzájemných pohovorů, včetně porad. V této oblasti jsou ještě rezervy. Hodnocení tematických integrovaných částí bloku je třeba více promýšlet.

- Je vytvořen strategický plán rozvoje školy, který je rozpracován do několika fází realizace tak, aby umožňoval vždy po určitém období vyhodnocení, evaluaci a reagoval na změny.

- Mateřská škola spolupracuje s rodiči v zajišťování aktivit podporujících koncepci školy, se zřizovatelem městskou částí Žabovřesky, s okolními základními školami, především se ZŠ nám. Svornosti 7, Speciální centrum pro děti s vadami řeči při ZŠ a MŠ Veslařská, pedagogicko - psychologickými poradnami v Brně.

Záměry:

Postupně realizovat strategický plán v jednotlivých etapách jej vyhodnocovat. Využívat funkčně nastavenou organizační strukturu, delegování úkolů, rozvíjet a upevňovat týmovou práci. Využívat mimořádných finančních zdrojů na prohlubování a rozšiřování znalostí z oboru, včetně provozních pracovníků. Zaměřit pozornost na zlepšení situace v oblasti čtenářské a matematické pregramotnosti, osobnostního rozvoje a společného vzdělávání. Zajistit zajímavé přednášky pro rodiče, zaměřit pozornost na lepší spolupráci a zapojení rodičů do „života školy“ organizováním zajímavých, společných aktivit.

3.7. Spoluúčast rodičů

- Snahou nás všech je spolupráce na základě partnerství, oboustranné důvěry, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění a respektu. Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů. Jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje, mohou se vyjadřovat ke koncepčním záměrům mateřské školy a podílet se na řešení případných vzniklých problémů.

- Učitelky pravidelně informují rodiče o individuálním rozvoji dítěte, domlouvají se o společném postupu při výchově. K tomuto účelu jsou zavedeny tzv. hovorové hodiny, které se uskutečňují 3 x v roce, v případě potřeby častěji. Rovněž tak jsou informováni o společně vytvořeném třídním vzdělávacím programu učitelkami svoji třídy a každého integrovaného bloku a tematické části.

- Učitelky chrání soukromí rodiny a zachovávají patřičnou mlčenlivost.

- Práva a povinnosti všech zúčastněných stran jsou zakotveny v „Řádu školy“, který je přístupný všem zúčastněným stranám a v případě změn, je řád novelizován tak, aby byl v souladu s aktuální legislativou a stal se funkčním nástrojem pro všechny zúčastněné strany.

- **Mateřská škola nám. Svornosti 8, podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. V žádném případě rodinnou výchovu nenahrazuje, ale doplňuje.** Nabízí rodičům případně poradenský servis prostřednictvím školní poradny, kde jsou speciální pedagogové se zkušenostmi v oblasti logopedie a jsou nápomocní i při řešení problémů týkajících se dětí z oblasti výchovy, vzdělávání a problémového chování.

- Nabízí netradiční formy spolupráce vytvářením neformálního prostředí, a to vytvářením společných aktivit pro děti s využitím školní zahrady, např. společná „dýňová slavnost, zahradní slavnosti, lampionový průvod, karneval apod.

IV. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTI MIMORÁDNĚ NADANÝCH

4.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v MŠ vytvořeny optimální podmínky, které odpovídají individuálním potřebám dětí, u kterých je potřeba zajistit speciální pedagogická péči s využitím podpůrných opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně si MŠ stanovuje sama na základě systematického hodnocení vzdělávacích výsledků dítěte s využitím metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pokud učitelka na základě každodenního, dlouhodobého pozorování zjistí u dítěte nějaké problémy a vyvodí odborně podložené závěry, vypracuje pro jejich eliminaci a další rozvoj dítěte tzv. Plán pedagogické podpory dále (PLPP), podle kterého se bude dítě vzdělávat. Zákonný zástupce dítěte bude o tomto postupu informován a s obsahem PLPP bude seznámen. Tento způsob vzdělávání dítěte bude po třech měsících vyhodnocen, pokud bude zjištěno, že vzdělávání dítěte podle plánu PLPP s přiznaným prvním stupněm podpůrného opatření není úspěšné, bude zákonnému zástupci doporučeno vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

- Vzdělávání dítěte s přiznaným podpůrným opatřením druhého až pátého stupně lze v MŠ uplatnit a realizovat pouze na základě projednání školského poradenského zařízení se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pokud bude doporučeno vzdělávání dítěte podle individuálního vzdělávacího plánu, bude vypracován ve spolupráci a na základě doporučení školského, poradenského zařízení.

- Pověřenou zodpovědnou osobou pro zajištění komunikace se zákonnými zástupci dětí, školským poradenským zařízením a učitelkami je stanovena paní **Mgr. Anežka Novotná**.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními jsou zohledňovány individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí. Učitelky zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními MŠ zabezpečí:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;

- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s § 2 odst. 4 vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona (logopedická třída „Papoušků“, se uskutečňuje na základě *školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.*

4.1.1. Logopedická třída

Hlavním cílem práce v logopedické třídě je kompenzace řečových vad tak, aby byla ve spolupráci s rodiči a speciálními pracovišti, dosažena patřičná úroveň komunikace, po všech stránkách, před vstupem dítěte do základní školy.

Děti jsou zařazovány do logopedické třídy na základě výsledků logopedického vyšetření a doporučení odborného, školského, poradenského pracoviště, Speciálního pedagogického centra pro děti s vadou řeči, zpravidla od 3,5 roku a starší, kdy je evidentní, že řeč se nevyvíjí v odpovídajícím vývojovém tempu a na adekvátní úrovni vzhledem k věku.

Dětem je poskytována nadstandardní péče v aplikaci speciálních logopedických metod, reedukaci a kompenzaci řeči za použití speciálních pomůcek.

V logopedické třídě „Papoušků“ pracují erudované pracovnice, které kromě realizace třídního programu, který je závazný podle ŠVP, zařazují speciální cvičení skupinového a individuálního charakteru - dechová, sluchová, rytmická, grafomotorická atd. Ve třídě je maximálně 15 dětí. Souběžně s učitelkou ve třídě pracuje logopedka individuálně s dětmi na reedukaci řeči. Třída se liší v materiálním vybavení, neboť je více vybavena kompenzačními pomůckami, které pomáhají kompenzaci a reedukaci řeči.

V personální oblasti je zajištěna - absolventkami vysokoškolského magisterského vzdělání v oblasti speciální pedagogiky – logopedie a surdopedie. Speciální pedagog - logoped provádí průběžně ve spolupráci s dalšími učitelkami jednotlivých tříd tzv. depistáž dětí s narušenou komunikační schopností. Konzultuje s rodiči možnosti nápravy a včasnou logopedickou intervenci. Na požádání rodičů provádí logopedické konzultace a navrhuje způsoby řešení.

4.1.2. Školní poradna

Byla zřízena v souladu s vyhláškou 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních. Poradenské služby jsou zaměřeny na:

- a) poskytování podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami,

- b) na sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- c) prevenci školní neúspěšnosti,
- d) na podporu vzdělávání a sociálního začleňování dětí z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- e) podporu vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných,
- f) průběžnou a dlouhodobou péči o děti s výchovnými a vzdělávacími potížemi a vytváření příznivého sociálního klima.
- g) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých dětí,
- h) předcházení všech forem šikany,
- ch) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- i) metodickou podporu učitelům při použití speciálně pedagogických postupů,
- j) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci
- k) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

Pedagogičtí pracovníci se podílejí na zajišťování podpůrných opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytují součinnost školským poradenským zařízením a spolupracují s orgány veřejné moci.

4.1.3. Další možnosti v zajištění podpůrných opatření

U dětí s odkladem školní docházky a doporučením pedagogického centra se v případě zájmu rodičů realizují **edukativně stimulační skupinky** v odpoledním čase.

Jedná se o program rozvoje předškolních dětí, které jsou potencionálně ohroženy v počáteční fázi školní výuky. Hravou formou rozvíjejí schopnosti, dovednosti a funkce důležité pro zvládnutí základního trivía. K tomu, aby se dítě naučilo správně číst, psát, počítat, je zapotřebí celé řady funkcí:

- v oblasti jemné motoriky, grafomotoriky

- v oblasti řeči, myšlení, paměti, pozornosti

- v oblasti sluchového vnímání (sluchové diferenciacce, paměti, analýzy, syntézy slov, vnímání a reprodukce rytmu, melodie řeči.)

- v oblasti zrakového vnímání (zrakové analýzy, syntézy, orientace v čase a v prostoru)

- v oblasti předmatematických představ

Uvedené funkce nelze od sebe oddělit. Rozvoj jedné oblasti často podmiňuje rozvoj dalších. Jednotlivá cvičení se vzájemně prolínají. Program skupin je rozvržen do 10 lekcí. Každá lekce má svou strukturu, jednotlivé činnosti se střídají a na sebe navazují. Frekvencí lekcí je 1x týdně/60 minut. Ve skupince je 6 – 8 dětí a **rodič je vždy přítomen. Jeho přítomnost je velmi důležitá.** Rodič má možnost vidět své dítě ve spolupráci s ostatními. Vidí jak dítě reaguje, jak se zapojuje. Vytváří si reálnější náhled na schopnosti svého dítěte, ale také na jeho limity a tím má možnost větší mírou se podílet na jeho perspektivě. Významná je i příležitost naučit se lépe komunikovat, spolupracovat. Je to společně strávený čas.

4.2. Děti mimořádně nadané

Mateřská škola nám. Svornosti 8 vytváří podmínky pro vzdělávání dětí nadaných obdobným způsobem jako u dětí se speciálními potřebami. U dítěte vykazující známky nadání se snažíme stimulovat rozvoj jeho potenciálu tak, aby se projevy nadání smysluplně uplatnily a dále rozvíjely s ohledem na individualitu.

- Pokud se jedná o výrazné projevy nadání, doporučujeme návštěvu poradenského zařízení a na základě doporučení poskytujeme dětem podněty k rozvoji nadání. Do doby než je dítě vyšetřeno, postupujeme zpravidla podle PLPP. Na základě kladného vyšetření kontaktujeme rodiče, spolupracujeme na vyhodnocování s nimi a vzájemně se informujeme o pokrocích, které zaznamenáváme. Postupujeme podle zpracovaného IVP, který vytváříme, hodnotíme spolu s rodiči. Používáme stimulující pomůcky, např. pracovní listy v programu „Logico Piccolo.“

- Mateřská škola zajišťuje pravidelnou individualizaci dětí (sledování úrovně kognitivních a konativních činností) k čemuž využívá záznamových archů doporučených Výzkumným pedagogickým ústavem Praha. Vychází ze závěrů svých zjištění a plánuje další strategii s cílem zajištění dosažení žádaných kompetencí u jednotlivých dětí na konci předškolního období.

4.3. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- V třídních vzdělávacích programech je připravován vzdělávací záměr včetně vzdělávací nabídky pro věkovou skupinu dětí od dvou do tří let.

- Dětem je vytvořen dostatečný prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. V sociální oblasti navazují a budují si nové vztahy s vrstevníky, vymezují si svůj vlastní prostor a postupně přijímají určené hranice a nové role.

- Učitelé ve třídě, kde jsou zařazeny děti od dvou do tří let mají rovněž pozitivní vztah

k této věkové skupině. Učitelé se v maximální míře překrývají (minimálně tři hodiny denně).

- Pro posílení personálu bude přijata chuťva, která pomáhá se zajištěním osobní hygieny dětí, stravování a sebeobsluhy (dokrmování, oblékání). V případě potřeby pomáhá i u hry se zajištěním dohledu.

- Režim dne ve třídě dvouletých je upraven s ohledem na potřeby dětí, např. stravování je průběžné, zohledňující tempo dětí od 8,30 hod. (svačinka), od 12,00 hod. oběd, odpolední svačinka od 14,30 hod. Pitný režim je celodenně zajištěn.

- Velký prostor je dán volné hře dětí, kde ve velké míře převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji je využita individuální a skupinová forma. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci). Při plánování vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost,
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru
- metody práce jsou zvoleny tak, aby odpovídaly věku dětí:
situační učení, spontánní a sociální učení (nápodoba), prožitkové učení, učení hrou a činnostmi

- Maximálně využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii dětí, kterou uplatňujeme v komplexní filosofii naší mateřské školy, a to principy osobnostně orientované pedagogiky, v duchu motto: „**Pomoz mi, abych to dokázal**“:

- Adaptace dětí je doporučena a realizována postupně ve spolupráci s rodiči, a to tak, že první dva dny spolu s rodiči návštěva MŠ do pobytu venku dětí, pokud jsou děti integrovány mezi věkově heterogenní skupinu. Ostatní dny, podle možností rodičů a postupující adaptaci, děti jsou na celé dopoledne a odchází po obědě. Postupně se převádí na celodenní docházku.

- Věcné, materiální podmínky jsou zajištěny vybavením tříd ke správně zvoleným hygienicky testovaným hračkám, vhodné pro tuto věkovou skupinu. Zajištění ergonomického nábytku (stoly, židle), případně sedáky na toalety, apod.

V. ANOTACE PROGRAMU MŠ NÁM. SVORNOSTI 8: „POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL“

5.1. Charakteristika „ Osobnostně orientovaného modelu výchovy a vzdělávání.

Výchovně vzdělávací program, který odpovídá moderním poznatkům o výchově a vzdělávání předškolních dětí a v důsledku toho i požadavkům formulovaných Rámcově vzdělávacím programem, tj. v celostátně platném dokumentu závazného pro předškolní vzdělávání. Hlavním východiskem osobnostního modelu je „šťastné dětství“, zdroj, z něhož bude dítě čerpat sílu po celý další život.

Vzdělávací model založený na integrovaném kurikulu vyjádřeném v integrovaných blocích či částí, prosazuje přístup, jehož cíle směřují k dítěti, k jeho rozvoji a učení a jejich naplňování hrou a činnostmi dětí.

Zaměření programu sleduje dítě a jeho individuální potřeby, zájmy a schopnosti v širokém spektru své rozmanitosti a různosti kvality

5.2. Hlavní myšlenky

- předškolní výchova a vzdělávání zasahuje celou osobnost dítěte
- učí na základě vlastní prožité zkušenosti, vychází ze samostatné činnosti a volby, ze zvědavosti a potřeby objevovat
- probouzí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.
- chápe dítě jako jedinečnou, neopakovatelnou osobnost, která má právo být sama sebou

Prožitkové učení spontánní jako didaktický styl si zachovává všechny hlavní znaky:

- **spontaneitu** (vlastní puzení k činnosti)
- **objevnost** (pronikání do reality, radost z poznávání)
- **komunikativnost** (v oblasti verbální i neverbální)
- **prostor pro aktivitu a tvořivost, konkrétní činnosti** (manipulace, experimentace, hra)
- **celostnost** (účast všech smyslů, obou hemisfér)

Prožitkové učení je realizováno v několika formách, a to jako:

Prožitkové učení řízené, tj. ve formě organizovaného učení kdy je důležité, aby bylo uplatňováno v rovnováze a s citem ke spontánnímu didaktickému stylu.

Kooperativní učení, které je postaveno na spolupráci dětí při společném řešení složitějších problémů a situací. Děti se učí rozdělovat si sociální role a úkoly, naplánovat činnost, pomá-

hat si, radit si, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat jeden druhého, řešit dílčí spory, hodnotit přínos jednotlivých účastníků.

Úkolem školy je **umožnit každému dítěti se maximálně rozvíjet** v podmínkách, které respektují jeho individualitu, **na principu zdravého životního stylu**. Umožnit **dětem s handicapem se socializovat v kolektivu** dětí, svých vrstevníků, pokud škola může zajistit patřičnou péči a pokud integrace je vzájemně přínosná.

5.3. Cíl školy (dlouhodobý)

Mateřská škola nám, Svornosti 8, příspěvková organizace je institucí, kterou charakterizuje:

- **Svoboda, neformálnost a individualizovaná struktura výchovných a vzdělávacích cílů**
- **Rozvíjí citové, sociální a volní vazby, zajišťuje pocit bezpečí**
- **Dlouhodobým a trvalým cílem je vytvoření především dobrého a erudovaného kolektivu pracovníků, rovněž tak vytvoření podnětného, krásného a příjemného prostředí mateřské školy a jeho přilehlé zahrady s množstvím podněcujících hravých koutů a hraček pro děti.**
- **Rovněž tak usilující o chutnou a kvalitní stravu pro děti tak jak je tomu doposud.**
- **Mateřská škola nabízí rodičům jako součást školního vzdělávacího programu doplňkové aktivity, které podporují její zaměření a umožňují zvýšení tělesné kondice dětí, prostřednictvím seznamování s vodou, otužování a plaveckými dovednostmi.**
- **Na pomoc s řešením logopedických a výchovně vzdělávacích problémů můžete využít školní poradnu, kde jsou zkušené učitelky a speciální pedagogové, kteří Vám pomohou řešit problémy s dětmi v oblasti výchovy a vzdělávání, v oblasti logopedie.**

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠKOLNÍHO PROGRAMU

Název projektu: „POMOZ MI, ABYCH TO DOKÁZAL“

6.1. Úvod

Náš školní vzdělávací program v souladu s mottem projektu „Pomoz mi, abych to dokázal“ a v souladu se základní filosofií školy osobnostně orientované pedagogiky. Vychází z celostátního dokumentu tzv. „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“. Nabízí dětem **činnosti vyjádřené v pěti integrovaných blocích** zahrnujících oblast: biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální.

1. **Vím, kdo jsem a kam patřím**
2. **Vím, že všichni jsme lidé, ale každý z nás je jiný člověk**
3. **Vím, že cesta k moři vede od pramínku**
4. **Vím, že učením dojdou k poznání**
5. **Vím, že zdraví je základ života**

Jednotlivé integrované bloky jsou rozpracovány do tematických částí blízkým dětem, odpovídající věkovému složení. Jsou charakterizovány a blíže specifikovány dílčími cíli a obecně vyjádřenou vzdělávací nabídkou činností a příležitostí, které dále pedagog jednotlivé **třídy** upřesňuje v třídních vzdělávacích programech. Třídní program **respektuje charakter skupiny dětí a přání dětí**, které se aktivně účastní na tvorbě. Obsahuje a respektuje hlavní **cíle předškolního vzdělávání** a je naplněn každodenními činnostmi z pěti integrovaných oblastí, **kteří směřují k naplnění dílčích a očekávaných klíčových kompetencí** (tzn. toho, co dítě na konci předškolního období dokáže).

Vzhledem k tomu, že jsou **respektovány požadavky týkající se individuálních** možností dětí, jejich **osobní rozvoj a zároveň principy osobnostně orientované pedagogiky**, je dána pedagogům **možnost volit alternativní změny v navržených tematických částech**, rovněž tak **časová volba k vytváření projektů podle zájmů dětí**.

- **Volba činností** sleduje efektivitu procesu směřující, pokud možno, **k naplnění klíčových kompetencí u jednotlivých dětí**. Hlavními prostředky jsou hra a činnosti.

- Jsou **uplatňovány metody prožitkového, situačního, kooperativního a tematického učení**. Tomu odpovídají formy práce **spontánní, řízené a individuální ve vyváženém poměru**. Pedagogický pracovník provádí hodnocení zjištěných informací pro další pedagogickou práci, tzn., že **provádí tzv. evaluaci pedagogického procesu (viz. evaluační systém)**.

Naše mateřská škola je charakteristická svou barevností tak, aby působila na děti příjemně, vesele a nekonvenčně, aby se nám všem v ní líbilo.

Snaží se o aktivní spolupráci s rodiči, kteří mohou přispět svými návrhy k obohacení programu. Jsme přesvědčeni, že na základě našich zkušeností, bohaté tvořivosti a fantazie dětí, vzájemné spolupráce **je náš školní a třídní program barevný, pestrý, tvořivý aktivizující k činnosti a tím k dosažení společného úsilí o spokojenost dětí, rodičů a pedagogů**.

Podrobně rozpracované integrované bloky jsou interní záležitostí naší mateřské školy a jsou k dispozici rodičům k nahlédnutí před každou třídou.